Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

zo 17. decembra 2015 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti — Smernica 2005/85/ES — Minimálne štandardy pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca — Článok 39 — Právo na účinný prostriedok nápravy — Opakované žiadosti o azyl — Neexistencia odkladného účinku opravného prostriedku proti rozhodnutiu príslušného vnútroštátneho orgánu nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti o azyl — Sociálna ochrana — Charta základných práv Európskej únie — Článok 19 ods. 2 — Článok 47“

Vo veci C-239/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal du travail de Liège (Pracovný súd v Liège, Belgicko) zo 7. mája 2014 a doručený Súdnemu dvoru 14. mája 2014, ktorý súvisí s konaním:

Abdoulaye Amadou Tall

proti

Centre public d’action sociale de Huy,

za účasti:

Agence fédérale pour l’accueil des demandeurs d’asile (Fedasil),

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda tretej komory L. Bay Larsen (spravodajca), vykonávajúci funkciu predsedu štvrtej komory, sudcovia J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal a K. Jürimäe,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. mája 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— A. A. Tall, v zastúpení: D. Andrien, avocat,

— Centre public d’action sociale de Huy, v zastúpení: S. Pierre a A. Fischer, avocats,

* Jazyk konania: francúzština.

— Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile (Fedasil), v zastúpení: A. Detheux, advocaat,

— belgická vláda, v zastúpení: M. Jacobs, C. Pochet a S. Vanrie, splnomocnení zástupcovia,

— maďarská vláda, v zastúpení: M. Fehér a G. Koós, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: M. Condou-Durande, splnomocnená zástupkyňa,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 3. septembra 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 39 smernice Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca (Ú. v. EÚ L 326, s. 13), ako aj článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta").

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú A. A. Tall a Centre public d'action sociale de Huy (Verejné centrum sociálnej pomoci v Huy, ďalej len „CPAS"), týkajúceho sa rozhodnutia o odňatí sociálnej pomoci, ktoré voči nemu tento orgán vydal.

Právny rámec

EDĽP

3 Článok 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaný v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDĽP"), s názvom „Zákaz mučenia" stanovuje:

„Nikoho nemožno mučiť ani podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu."

4 Článok 13 EDĽP s názvom „Právo na účinný právny prostriedok nápravy" znie:

„Každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď k tomuto porušeniu došlo pri plnení úradných povinností."

Právo Únie

Smernica 2005/85

5 Odôvodnenie 8 smernice 2005/85 znie takto:

„Táto smernica rešpektuje základné práva a zachováva zásady uznané najmä [Chartou]."

6 Odôvodnenie 15 tejto smernice znie:

„V prípade, že žiadateľ podá následnú žiadosť bez predloženia nového dôkazu alebo argumentu, bolo by neprimerané žiadať od členských štátov, aby vykonali úplne nové preskúmanie. V takýchto prípadoch by mali mať členské štáty možnosť výberu konania, ktoré umožňuje výnimku zo záruk, ktoré za normálnych okolností žiadateľ požíva.“

7 Podľa odôvodnenia 27 uvedenej smernice:

„To, že prijaté rozhodnutia o žiadosti o azyl a o odňatí postavenia utečenca m[ajú] podliehať účinným opravným prostriedkom pred súdnym orgánom v zmysle článku [267 ZFEÚ] odráža základnú zásadu práva [Únie]. Účinnosť opravného prostriedku aj v súvislosti s preskúmaním príslušných dôkazov závisí od celkového administratívneho systému a systému súdnictva v každom členskom štáte.“

8 Článok 7 tej istej smernice, nazývaný „Právo zostať v členskom štáte počas preskúmania žiadosti“, znie takto:

„1. Žiadateľom musí byť umožnené zostať v členskom štáte, výlučne na účely tohto konania dovtedy, kým rozhodujúci orgán neprijme rozhodnutie v súlade s konaním na prvom stupni ustanoveným v kapitole III. Toto právo zostať nezakladá nárok na povolenie na pobyt.

2. Členské štáty môžu urobiť výnimku len v prípade, ak sa podľa článku 32 a 34 následná žiadosť už nebude skúmať, alebo ak príslušnú osobu podľa situácie odovzdajú alebo vydajú buď inému členskému štátu, ako sú povinné na základe európskeho zatykača alebo inak, alebo ak ju odovzdajú alebo vydajú tretej krajine alebo medzinárodným trestným súdnym orgánom.“

9 Článok 24 smernice 2005/85 s názvom „Osobitné konanie“ stanovuje:

„1. Členské štáty môžu stanoviť nasledujúce osobitné konanie ako výnimku zo základných zásad a záruk kapitoly II:

a) predbežné preskúmanie na účely spracovania prípadov, posudzovaných v rámci oddielu IV;

…“

10 Článok 32 tejto smernice s názvom „Následná žiadosť“ stanovuje toto:

„…

2. Okrem toho, ak niektorá osoba podá následnú žiadosť o azyl, členské štáty môžu uplatniť osobitné konanie, ako je uvedené v odseku 3:

…

b) po tom, ako sa prijalo rozhodnutie o predchádzajúcej žiadosti. Okrem toho sa členské štáty môžu rozhodnúť, že uplatnia toto konanie až po prijatí konečného rozhodnutia.

3. Následná žiadosť o azyl najprv podlieha predbežnému preskúmaniu, či sa po zamietnutí predchádzajúcej žiadosti alebo po prijatí rozhodnutia o tejto žiadosti uvedenom v odseku 2 písm. b) tohto článku objavili nové prvky alebo nálezy [zistenia – *neoficiálny preklad*] týkajúce sa preskúmania alebo ich žiadateľ predložil, alebo či žiadateľ spĺňa podmienky na [priznanie postavenia] utečenca podľa smernice [Rady] 2004/83/ES [z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie

a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany (Ú. v. ES L 304, s. 12; Mim. vyd. 19/007, s. 96)].

4. Ak [sa] po predbežnom preskúmaní uvedenom v odseku 3 tohto článku objavili takéto nové prvky alebo nálezy [zistenia – *neoficiálny preklad*], alebo ich žiadateľ predložil, a ak takéto nové prvky alebo nálezy [zistenia – *neoficiálny preklad*] významne zvyšujú pravdepodobnosť, že žiadateľ spĺňa požiadavky na [priznanie postavenie] utečenca podľa smernice 2004/83/ES, žiadosť sa bude ďalej skúmať podľa kapitoly II.

5. Členské štáty môžu podľa svoj[ich] vnútroštátnych právnych predpisov následnú žiadosť skúmať ďalej, ak existujú iné dôvody na opätovné otvorenie konania.

6. Členské štáty sa môžu rozhodnúť o ďalšom preskúmaní žiadosti, len ak bol žiadateľ bez vlastnej viny neschopný preukázať situáciu uvedenú v odsekoch 3, 4 a 5 tohto článku už v predchádzajúcom konaní, najmä uplatnením svojho práva na účinný opravný prostriedok podľa článku 39.

…“

11 Článok 34 smernice 2005/85, nazývaný „Procesné pravidlá“, vo svojom odseku 2 stanovuje, že:

„Členské štáty môžu v svojom vnútroštátnom práve stanoviť pravidlá o predbežnom preskúmaní podľa článku 32. …

…

Tieto podmienky neznemožnia prístup žiadateľa o azyl k novému konaniu, ani nebudú mať za následok praktické anulovanie ani vážne obmedzenie tohto prístupu.“

12 Článok 39 tejto smernice s názvom „Právo na účinný opravný prostriedok“ spresňuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby každý žiadateľ o azyl mal právo na účinný opravný prostriedok pred súdnym orgánom proti:

…

c) rozhodnutiu nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti podľa článkov 32 a 34;

…

2. Členské štáty ustanovia lehoty a iné potrebné pravidlá, podľa ktorých môže žiadateľ uplatňovať svoje práva na účinný opravný prostriedok podľa odseku 1.

3. Tam, kde je to vhodné, členské štáty zavedú pravidlá v súlade s ich medzinárodnými záväzkami, týkajúce sa:

a) otázky, či opravný prostriedok podľa odseku 1 bude mať ten účinok, že sa žiadateľovi do jeho výsledku povolí zostať v príslušnom členskom štáte;

b) možnosti zákonného opravného prostriedku alebo ochranných opatrení v prípade, ak opravný prostriedok podľa odseku 1 nemá ten účinok, že sa žiadateľovi do jeho výsledku povolí zostať v príslušnom členskom štáte. Členské štáty môžu prijať aj opravný prostriedok [*ex offo*]…

…“

Smernica 2008/115/ES

13 Článok 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, s. 98), s názvom „Rozhodnutie o návrate“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v odsekoch 2 až 5.“

14 Článok 13 tejto smernice stanovuje:

„1. Dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny sa poskytne účinný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje príslušný súdny alebo správny orgán, alebo príslušný orgán zložený z členov, ktorí sú nestranní a majú zaručenú nezávislosť, na odvolanie sa proti rozhodnutiam vzťahujúcim sa na návrat uvedeným v článku 12 ods. 1 alebo na ich preskúmanie.

2. Orgán uvedený v odseku 1 má právomoc preskúmať rozhodnutia vzťahujúce sa na návrat uvedené v článku 12 ods. 1 vrátane možnosti dočasného pozastavenia ich výkonu, pokiaľ sa dočasné pozastavenie výkonu už neuplatňuje na základe vnútroštátnych právnych predpisov.

…“

Belgické právo

15 Článok 4 zákona z 12. januára 2007 o prijímaní žiadateľov o azyl a niektorých ďalších kategórií cudzincov (loi sur l’accueil des demandeurs d’asile et de certaines autres catégories d’étrangers) (*Moniteur belge* zo 7. mája 2007, s. 24027), v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti veci samej, stanovuje:

„Agentúra [Agence fédérale pour l’accueil des demandeurs d’asile (Federálna agentúra pre prijímanie žiadateľov o azyl), ďalej len ‚Fedasil‘] môže individuálnym odôvodneným rozhodnutím rozhodnúť, že na žiadateľa o azyl, ktorý podá druhú žiadosť o azyl, nemožno uplatniť článok 6 ods. 1 tohto zákona počas skúmania tejto žiadosti, pokiaľ Úrad pre cudzincov [Office des étrangers] nezašle spis Generálnemu komisariátu pre utečencov a osoby bez štátnej príslušnosti [Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides]…“

16 Článok 6 ods. 2 uvedeného zákona upravuje:

„Bez toho, aby boli dotknuté články 4, 4/1 a 35/2 tohto zákona, právo na hmotnú pomoc sa vzťahuje na každého žiadateľa o azyl od podania jeho žiadosti o azyl a trvá počas celého azylového konania.

V prípade záporného rozhodnutia vydaného na konci azylového konania sa hmotná pomoc prestane poskytovať uplynutím lehoty na vykonanie príkazu na opustenie územia doručeného žiadateľovi o azyl.
…

…“

17 Článok 57 ods. 2 organického zákona z 8. júla 1976 o verejných centrách sociálnej pomoci (loi organique des centres publics d’action sociale), v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti veci samej, stanovuje:

„…

Cudzinec, ktorý sa vyhlásil za utečenca a požiadal o priznanie postavenia utečenca, pobýva v Kráľovstve protiprávne, ak žiadosť o azyl bola zamietnutá a dotknutému cudzincovi bol doručený príkaz na opustenie územia.

Sociálna pomoc poskytovaná cudzincovi, ktorý ju skutočne poberal v okamihu, keď mu bol doručený príkaz na opustenie územia, sa prestane poskytovať, s výnimkou naliehavej lekárskej pomoci, v deň, keď tento cudzinec skutočne opustí územie a najneskôr v deň uplynutia lehoty uvedenej v príkaze na opustenie územia.

…“

18 Podľa článku 39/1, článku 39/2 ods. 1 tretieho pododseku, článku 39/76, článku 39/82 ods. 4 druhého pododseku a článku 57/6/2 zákona z 15. decembra 1980 o vstupe na územie, pobyte, usadení sa a vyhostení cudzincov (loi sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers) (*Moniteur belge* z 31. decembra 1980, s. 14584, ďalej len „zákon z 15. decembra 1980“), v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej, možno proti rozhodnutiu o nezohľadnení následnej žiadosti o azyl podať len žalobu o neplatnosť a návrh na odklad vykonateľnosti z dôvodu mimoriadnej naliehavosti.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

19 A. A. Tall, ktorý je senegalským štátnym príslušníkom, podal v Belgicku prvú žiadosť o azyl, ktorej zamietnutie potvrdila Rada pre cudzinecké spory (Conseil du contentieux des étrangers) rozhodnutím z 12. novembra 2013.

20 Dotknutá osoba podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Conseil d’État (Štátna rada), ktorá ju vyhlásila za neprípustnú rozsudkom z 10. januára 2014.

21 Dňa 16. januára 2014 podal A. A. Tall druhú žiadosti o azyl, v ktorej sa odvolával na skutočnosti, ktoré považoval za nové.

22 Generálny komisariát pre utečencov a osoby bez štátnej príslušnosti (Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides) rozhodnutím z 23. januára 2014 odmietol túto druhú žiadosť o azyl zohľadniť.

23 Rozhodnutím z 27. januára 2014 CPAS rozhodlo s účinnosťou od 10. januára 2014 o odňatí sociálnej pomoci, ktorú poberal A. A. Tall, s odôvodnením, že vzhľadom na skutočnosť, že A. A. Tall podal druhú žiadosť o azyl, tento orgán „už nie je príslušný ani vo vzťahu k sociálnej pomoci zodpovedajúcej príjmu na integráciu, ani vo vzťahu k lekárskej pomoci“.

24 A. A. Tallovi bol 10. februára 2014 doručený príkaz na opustenie územia.

25 Dňa 19. februára 2014 podal A. A. Tall žalobu na Radu pre cudzinecké spory (Conseil du contentieux des étrangers) proti rozhodnutiu o nezohľadnení jeho druhej žiadosti o azyl.

26 Dňa 27. februára 2014 podal A. A. Tall súbežne na vnútroštátny súd žalobu proti rozhodnutiu CPAS, ktorým sa mu odňala sociálna pomoc.

27 Vnútroštátny súd konštatoval prípustnosť a opodstatnenosť tejto žaloby v časti, ktorá sa týkala obdobia od 10. januára 2014 do 17. februára 2014 s odôvodnením, že podľa príslušných vnútroštátnych ustanovení mohlo rozhodnutie o odňatí sociálnej pomoci, o ktoré ide v konaní vo veci samej, nadobudnúť účinnosť až po uplynutí lehoty na dobrovoľný odchod uvedenej v príkaze na opustenie štátneho územia, to znamená 18. februára 2014.

28 Pokiaľ ide o sociálnu pomoc, na ktorú mal A. A. Tall podľa svojho tvrdenia naďalej nárok aj po 18. februári 2014, vnútroštátny súd uviedol, že A. A. Tall nemá podľa vnútroštátneho práva možnosť podať proti rozhodnutiu o nezohľadnení druhej žiadosti o azyl opravný prostriedok, ktorý by umožňoval preskúmanie v rámci neobmedzenej právomoci a s ktorým by bol spojený odkladný účinok. Podľa vnútroštátneho súdu sú totiž jedinými opravnými prostriedkami, ktoré možno podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov podať proti rozhodnutiu o nezohľadnení následnej žiadosti o azyl, len žaloba o neplatnosť a návrh na odklad vykonateľnosti z dôvodu „mimoriadnej naliehavosti“, pričom tieto nemajú odkladný účinok a odnímajú dotknutej osobe nárok na pobyt a nárok na hmotnú pomoc.

29 Za týchto podmienok Tribunal du travail de Liège (Pracovný súd v Liège) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Článok 39/1 zákona z 15. decembra 1980 v spojení s článkom 39/2 ods. 1 tretím pododsekom, článkom 39/76, článkom 39/82 ods. 4 druhým pododsekom písm. d) a článkom 57/6/2 toho istého zákona stanovuje, že proti rozhodnutiu o nezohľadnení opakovanej žiadosti o azyl možno podať len žalobu o neplatnosť a návrh na odklad vykonateľnosti z dôvodu mimoriadnej naliehavosti. Vzhľadom na to, že nejde o opravné prostriedky, ktoré sa skúmajú v rámci neobmedzenej právomoci, ani o opravné prostriedky s odkladným účinkom a žiadateľ o azyl nemá počas rozhodovania o týchto opravných prostriedkoch právo na pobyt ani na hmotnú pomoc, sú tieto opravné prostriedky zlučiteľné s požiadavkami článku 47 Charty a článku 39 smernice 2005/85, ktoré priznávajú právo na účinný prostriedok nápravy?“

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti

30 CPAS, Fedasil, belgická vláda a Európska komisia tvrdia, že prejudiciálna otázka je neprípustná. Uvádzajú totiž, že 31. mája 2014, to znamená až po tom, čo bol Súdnemu dvoru predložený tento návrh na začatie prejudiciálneho konania, nadobudol účinnosť zákon z 10. apríla 2014 o rôznych ustanoveniach týkajúcich sa konania pred Radou pre cudzinecké spory a pred Štátnou radou (loi portant des dispositions diverses concernant la procédure devant le Conseil du contentieux des étrangers et devant le Conseil d'État) (ďalej len „zákon z 10. apríla 2014“), ktorým sa zmenil zákon z 15. decembra 1980, v dôsledku čoho bol žalobe A. A. Talla proti rozhodnutiu o nezohľadnení jeho druhej žiadosti o azyl priznaný odkladný účinok s prihliadnutím na prechodné ustanovenia obsiahnuté v článku 26 uvedeného zákona a bol mu priznaný nárok na hmotnú pomoc počas obdobia preskúmania tejto žaloby.

31 Súdny dvor požiadal vnútroštátny súd, aby mu poskytol informácie o dôsledkoch spojených s nadobudnutím účinnosti zákona z 10. apríla 2014 tak na konanie vo veci samej, ako aj na konanie o prejudiciálnej otázke a aby spresnil, či pred ním stále ešte prebieha tento spor, a ak áno, či je odpoveď Súdneho dvora nevyhnutná pre rozhodnutie uvedeného sporu.

32 V odpovedi, ktorá bola doručená Súdnemu dvoru 19. januára 2015, vnútroštátny súd uviedol, že tento spor pred ním naďalej prebieha v rozsahu, v akom sa týka obdobia od 18. februára 2014 do 31. mája 2014.

33 Fedasil okrem toho 28. mája 2015 doručila Súdnemu dvoru kópiu rozsudku Cour constitutionnelle belge (belgický Ústavný súd) č. 56/2015 zo 7. mája 2015. Tento súd, ktorému vnútroštátny súd tiež položil predbežnú otázku, ktorá sa týkala súladu vnútroštátnych ustanovení, o ktoré ide v konaní vo veci samej, s belgickou ústavou v spojení s EDĽP, rozhodol, že vzhľadom na nadobudnutie účinnosti zákona z 10. apríla 2014 a vzhľadom na prechodné ustanovenia obsiahnuté v jeho článku 26 sa tento

zákon uplatní na konanie začaté A. A. Tallom pred Radou pre cudzinecké spory (Conseil du contentieux des étrangers), a rozhodol vec vrátiť vnútroštátnemu súdu k preskúmaniu a posúdeniu toho, či je predloženie predbežnej otázky na Cour constitutionnelle (Ústavný súd) naďalej nevyhnutné.

34 V tomto ohľade treba pripomenúť, že v rámci konania zavedeného článkom 267 ZFEÚ prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vec prejednáva a ktorý musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie rozsudku, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru. Preto pokiaľ sa položené otázky týkajú výkladu práva Únie, je Súdny dvor v zásade povinný rozhodnúť. Prezumpciu relevantnosti, ktorá sa vzťahuje na prejudiciálne otázky položené vnútroštátnym súdom, možno vyvrátiť len výnimočne, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sa mu položili (rozsudok FOA, C-354/13, EU:C:2014:2463, bod 45 a citovaná judikatúra).

35 Navyše treba tiež pripomenúť, že nie je úlohou Súdneho dvora vyjadrovať sa v rámci prejudiciálneho konania k výkladu vnútroštátnych ustanovení, ani posúdiť, či je výklad, ktorý podáva vnútroštátny súd, správny. Len vnútroštátne súdy sú totiž príslušné na podávanie výkladu vnútroštátneho práva (rozsudok Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, bod 59 a citovaná judikatúra).

36 Z toho vyplýva, že nie je úlohou Súdneho dvora vyjadrovať sa k otázke, či sa prechodné ustanovenia novelizujúceho zákona musia vykladať v tom zmysle, že tento zákon sa uplatní spätne na situáciu A. A. Talla, predovšetkým pokiaľ ide o sporné obdobie, na ktoré odkazuje vnútroštátny súd vo svojej odpovedi z 19. januára 2015 na žiadosť o informácie, ktorú mu adresoval Súdny dvor.

37 Nie je tak zjavné, že by výklad práva Únie požadovaný vnútroštátnym súdom nebol pre tento súd potrebný pre vyriešenie sporu vo veci samej.

38 Táto prejudiciálna otázka je teda prípustná.

O veci samej

39 Svojou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 39 smernice 2005/85 v spojení s článkom 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnym právnym predpisom, ktoré opravnému prostriedku proti rozhodnutiu nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti o azyl, akým je rozhodnutie v konaní vo veci samej, nepriznávajú odkladný účinok.

40 Najprv treba spresniť, že druhú žiadosť o azyl, ktorú podal A. A. Tall, treba skutočne považovať za „následnú žiadosť“ v zmysle článku 32 smernice 2005/85 a že rozhodnutie Generálneho komisariátu pre utečencov a osoby bez štátnej príslušnosti (Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides) nezohľadniť túto žiadosť zodpovedá „rozhodnutiu nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti“ v zmysle článku 39 ods. 1 písm. c) tejto smernice.

41 Uvedená smernica vo svojom článku 39 stanovuje povahu, akú musia mať opravné prostriedky proti rozhodnutiu nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti, a vo svojom článku 24 s názvom „Osobitné konanie“ stanovuje pre členské štáty možnosť, aby upravili osobitné konanie ako výnimku zo základných zásad a záruk kapitoly II tej istej smernice.

42 Treba určiť, či sa uvedené články majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnym právnym predpisom, ktoré opravnému prostriedku proti rozhodnutiu nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti o azyl, akým je rozhodnutie v konaní vo veci samej, nepriznávajú odkladný účinok a odnímajú osobe, ktorá takú žiadosť podala po zamietnutí predchádzajúcej žiadosti o azyl, okrem iného právo na finančnú podporu až do rozhodnutia o opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu.

43 Najskôr treba zdôrazniť, že konania zavedené smernicou 2005/85 predstavujú minimálne štandardy a že členské štáty majú vo viacerých smeroch určitú mieru voľnej úvahy na vykonanie týchto ustanovení s ohľadom na osobitosti vnútroštátneho práva (rozsudok Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, bod 29).

44 Treba pripomenúť, že článok 39 smernice 2005/85, ktorý zakotvuje základnú zásadu práva na účinný opravný prostriedok, zaväzuje členské štáty, aby zabezpečili, aby každý žiadateľ o azyl mal právo na účinný opravný prostriedok pred súdnym orgánom proti rozhodnutiam, ktoré sú vymenované v jeho odseku 1.

45 V tejto súvislosti z článku 39 ods. l písm. c) uvedenej smernice vyplýva, že členské štáty musia zabezpečiť, aby každý žiadateľ o azyl mal právo na účinný opravný prostriedok proti „rozhodnutiu nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti podľa článkov 32 a 34 [tej istej smernice]“.

46 Navyše treba pripomenúť, že ako vyplýva z odôvodnenia 15 smernice 2005/85, v prípade, že žiadateľ o azyl podá následnú žiadosť o azyl bez predloženia nového dôkazu alebo argumentu, bolo by neprimerané žiadať od členských štátov, aby vykonali úplne nové preskúmanie, a v takýchto prípadoch by mali mať členské štáty možnosť výberu konania, ktoré umožňuje výnimku zo záruk, ktoré za normálnych okolností žiadateľ požíva.

47 Ako stanovuje článok 32 ods. 2 písm. b) smernice 2005/85, rozhodnutie nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti sa tak môže prijať v rámci „osobitného konania“, pred ktorým prebehlo konanie, ktoré podľa článku 32 ods. 3 uvedenej smernice spočíva v predbežnom preskúmaní tejto žiadosti, ktorého cieľom je okrem iného určiť, či sa po prijatí rozhodnutia o predchádzajúcej žiadosti dotknutého žiadateľa objavili alebo boli týmto žiadateľom predložené nové prvky alebo zistenia týkajúce sa preskúmania podmienok vyžadovaných pre priznanie postavenia utečenca.

48 Článok 32 ods. 4 smernice 2005/85 v každom prípade spresňuje, že ak sa po tomto predbežnom preskúmaní objavili takéto nové prvky alebo zistenia, alebo ich žiadateľ predložil, a ak významne zvyšujú pravdepodobnosť, že tento žiadateľ spĺňa požiadavky na priznanie postavenia utečenca, žiadosť sa bude ďalej skúmať podľa kapitoly II tejto smernice týkajúcej sa základných zásad a záruk. Naopak, ak následná žiadosť o azyl nie je po tomto predbežnom preskúmaní ďalej posudzovaná, ako je to v konaní vo veci samej, môžu členské štáty podľa článku 7 ods. 2 uvedenej smernice využiť výnimku z pravidla stanoveného v odseku 1 tohto článku, podľa ktorého musí byť žiadateľom o azyl umožnené zostať v členskom štáte výlučne na účely tohto konania.

49 Z toho *a fortiori* vyplýva, že členské štáty môžu stanoviť, že taká žaloba proti rozhodnutiu nezohľadniť následnú žiadosť o azyl, akou je žaloba v konaní vo veci samej, nemá odkladný účinok.

50 Navyše treba zdôrazniť, že pri výklade ustanovení smernice 2005/85 treba, ako to vyplýva z odôvodnenia 8 tejto smernice, rešpektovať základné práva a zásady uznané najmä Chartou.

51 Povaha opravného prostriedku upraveného v článku 39 uvedenej smernice však musí byť preto určená v súlade s článkom 47 Charty, ktorý je potvrdením zásady práva na účinnú súdnu ochranu a podľa ktorého každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie boli porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom (pozri analogicky rozsudok Abdida, C-562/13, EU:C:2014:2453, bod 45 a citovanú judikatúru).

52 V tejto súvislosti z vysvetliviek k článku 47 Charty vyplýva, že prvý odsek tohto článku vychádza z článku 13 EDĽP.

53 Treba tiež uviesť, že článok 19 ods. 2 Charty najmä spresňuje, že nikto nesmie byť vyhostený do štátu, v ktorom existuje vážne riziko, že bude vystavený neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu.

54 Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorú treba podľa článku 52 ods. 3 Charty zohľadniť na účely výkladu jej článku 19 ods. 2, vyplýva, že v situácii, keď štát rozhodne vrátiť cudzinca do krajiny, kde existujú vážne dôvody domnievať sa, že by tam bol vystavený skutočnému riziku zaobchádzania odporujúcemu článku 3 EDĽP, vyžaduje účinnosť právneho prostriedku nápravy podľa článku 13 EDĽP, aby tento cudzinec mal k dispozícii právny prostriedok nápravy s automatickým odkladným účinkom proti vykonaniu opatrenia umožňujúceho jeho navrátenie (pozri najmä rozsudky ESĽP, Gebremedhin v. Francúzsko, § 67, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí* 2007-II, a Hirsi Jamaa a i. v. Taliansko, § 200, *Zbierka rozsudkov a rozhodnutí* 2012-II).

55 Treba pritom uviesť, že v danom prípade sa spor v konaní vo veci samej týka iba zákonnosti rozhodnutia nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti o azyl v zmysle článku 32 smernice 2005/85.

56 Neexistencia opravného prostriedku s odkladným účinkom proti takému rozhodnutiu je v zásade v súlade s článkom 19 ods. 2 a článkom 47 Charty. Také rozhodnutie síce štátnemu príslušníkovi tretej krajiny znemožňuje získať medzinárodnú ochranu, avšak vykonanie tohto rozhodnutia nemôže samo osebe viesť k vyhosteniu uvedeného štátneho príslušníka.

57 Naproti tomu, ak v rámci preskúmania žiadosti o azyl, ktorá bola podaná pred alebo po takom rozhodnutí, akým je rozhodnutie v konaní vo veci samej, členský štát prijme voči dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny rozhodnutie o návrate v zmysle článku 6 smernice 2008/115, mal by mať tento štátny príslušník tretej krajiny možnosť uplatniť proti tomuto rozhodnutiu svoje právo na účinný prostriedok právnej nápravy v súlade s článkom 13 tejto smernice.

58 V tejto súvislosti z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v každom prípade musí mať opravný prostriedok odkladný účinok, ak je podaný proti rozhodnutiu o návrate, ktorého vykonanie môže dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny vystaviť vážnemu riziku, že bude vystavený trestu smrti, mučeniu alebo inému neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu, čím sa vo vzťahu k tomuto štátnemu príslušníkovi tretej krajiny zabezpečí splnenie požiadaviek stanovených v článku 19 ods. 2 a článku 47 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudok Abdida, C-562/13, EU:C:2014:2453, body 52 a 53).

59 Z toho vyplýva, že neexistencia opravného prostriedku s odkladným účinkom proti takému rozhodnutiu, akým je rozhodnutie v konaní vo veci samej, vykonaním ktorého nemôže byť dotknutý štátny príslušník tretej krajiny vystavený riziku zaobchádzania odporujúceho článku 3 EDĽP, nepredstavuje porušenie práva na účinnú právnu ochranu, ako ho upravuje článok 39 smernice 2005/85 v spojení s článkom 19 ods. 2 a článkom 47 Charty.

60 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že článok 39 smernice 2005/85 v spojení s článkom 19 ods. 2 a článkom 47 Charty treba vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnym právnym predpisom, ktoré opravnému prostriedku proti takému rozhodnutiu nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti o azyl, akým je rozhodnutie v konaní vo veci samej, nepriznávajú odkladný účinok.

O trovách

61 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 39 smernice Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca v spojení s článkom 19 ods. 2 a článkom 47 Charty základných práv Európskej únie treba vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnym právnym predpisom, ktoré opravnému prostriedku proti takému rozhodnutiu nepokračovať v preskúmaní následnej žiadosti o azyl, akým je rozhodnutie v konaní vo veci samej, nepriznávajú odkladný účinok.

Podpisy